

1 Priekšlikums likumam, ar ko groza Alkohola likumu (2010:1622)

Ar šo attiecībā uz Alkohola likumu (2010:1622) nosaka:

ka 1. nodaļas 2. un 11. pants, 5. nodaļas 2. pants, 8. nodaļas 7. pants, 9. nodaļas 2., 3., 11., 12. un 17. pants ir šāds:

ka iekļauj šādu jaunu nodaļu – 5.a nodaļu un trīs jaunus pantus – 1. nodaļas 13. un 14. pantu un 9. nodaļas 18.a pantu ar šādu tekstu.

Pašreizējais formulējums

Ierosinātā redakcija

1. nodaļa

2. pants¹

Šajā likumā ir iekļauti noteikumi par

- ražošana u.c. (2. nodaļa),
- vispārīgi pārdošanas nosacījumi (3. nodaļa),
- vairumtirdzniecība u.c. (4. nodaļa),
- mazumtirdzniecība (5. nodaļa),

— *tirdzniecība lauku
saimniecībās (5.a nodaļa),*

— tirdzniecība ar rūpnieciskajiem stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem un alkoholiskajiem izstrādājumiem (6. nodaļa),

— alkoholisko dzērienu un alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu izstrādājumu realizācija (7. nodaļa),

— alkoholisko dzērienu un alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu izstrādājumu pasniegšana (8. nodaļa),

— uzraudzība u.c. (9. nodaļa),

— pārsūdzību (10. nodaļa);

— krimināltiesību normas (11. nodaļa),

— konfiskācija (12. nodaļa) un

— reģistri (13. nodaļa).

11. pants²

Ražotājs ir jebkura persona, kas profesionāli ražo šajā likumā minētās preces.

Pārdošana patērētājiem tiek dēvēta par: *mazumtirdzniecība* vai, attiecībā uz alkoholiskajiem dzērieniem un alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu izstrādājumu, *pasniegšana*, ja to pārdod patēriņam uz vietas. Cita veida pārdošana tiek saukta par: *vairumtirdzniecība*.

*Pašražotu alkoholisko dzērienu
mazumtirdzniecību no ražotāja
tirdzniecības vietas sauc par:
tirdzniecība lauku saimniecībās.*

13. pants

Neatkarīgs ražotājs ir alkoholisko

¹ Jaunākā redakcija: 2019:345.

² Jaunākā redakcija: 2019:345.

dzērienu ražotājs, kas:

— ir juridiski un ekonomiski neatkarīgs no citiem alkoholisko dzērienu ražotājiem,

— izmanto telpas, kas ir fiziski nodalītas no telpām, kuras izmanto ražotāji, kuru gada ražošanas apjoms pārsniedz kādu no 5.a(2) (1) panta 2. punktā norādītajiem apjomiem, un

— neražo saskaņā ar licenci.

14. pants

Gada produkcija ir alkoholisko dzērienu apjomi, kas saražoti kalendārajā gadā pirms gada, kurā notiek tirdzniecība lauku saimniecībā.

Ja ražotājs nav saražojis alkoholiskos dzērienus tajā kalendārajā gadā, kas ir tieši pirms gada, kurā notiek tirdzniecība lauku saimniecībā, ikgadējā produkcija attiecas uz alkoholisko dzērienu daudzumiem, ko ražotājs pēc ražotāja aplēsēm saražos gadā, kurā notiek pārdošana.

5. nodaļa

2. pants³

Tikai mazumtirdzniecības uzņēmums var nodarboties ar stipro alkoholisko dzērienu, vīna, stiprā alus un citu raudzētu alkoholisko dzērienu un alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu izstrādājumu mazumtirdzniecību.

Tomēr saimniecības tirdzniecības atļaujas turētāji var nodarboties ar alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību saskaņā ar 5.a nodaļas noteikumiem.

5.a nodaļa Tirdzniecība lauku saimniecībās

Tirdzniecības lauku saimniecībās atļauja

1. pants Lai veiktu tirdzniecību lauku saimniecībā, ir jāsaņem atļauja (Tirdzniecības lauku saimniecībās atļauja).

Atļaujas piešķiršanas nosacījumi

2. pants Tirdzniecības lauku saimniecībās atļauju var piešķirt neatkarīgam ražotājam, kas profesionāli ražo alkoholiskos dzērienus pats, ja:

1. ražošanas raksturīgā daļa notiek ražošanas vietā, un
  2. ražotāja ikgadējais ražošanas apjoms
    - a) stiprie alkoholiskie dzērieni nepārsniedz 75 000 litrus,
    - b) raudzēti alkoholiskie dzērieni līdz 10 % spirta tilpuma koncentrācija nepārsniedz 400 000 litrus, un
    - c) raudzēti alkoholiskie dzērieni, kuru spirta tilpumkoncentrācija ir lielāka par 10 % nepārsniedz 200 000 litrus.
- Vīna ražotāji ražo vīnu no vīnogām, kas iegūtas tikai pašu stādījumos.

Pamatnosacījumi tirdzniecībai lauku saimniecībās

3. pants Atļaujas turētājs var veikt tirdzniecību lauku saimniecībā tikai vienā tirdzniecības vietā.

Šajā nodaļā “tirdzniecības vieta” ir vieta, kur: lielākā daļa alkoholisko dzērienu ir ražoti. Vīna ražotāju gadījumā tirdzniecības vieta var attiekties arī uz vietu, kur ir audzēta lielākā daļa vīnogu.

4. pants Tirdzniecība lauku saimniecībās var veikt tikai patērētājiem, kuri piedalās atļaujas turētāja organizētā apmeklējumā, kas saistīts ar attiecīgo alkoholisko dzērienu. Apmeklējumus veic tirdzniecības vietas tiešā tuvumā.

Apmeklētājiem ir izpratnes veicināšanas elements un noteikts ilgums, un to piedāvā patērētājiem par maksu.

5. pants To dzērienu apjoms, kurus lauku saimniecībā pārdod katram atsevišķam patērētājam viena apmeklējuma laikā, nedrīkst pārsniegt 0,7 litrus stipro alkoholisko dzērienu, trīs litrus vīna, trīs litrus stiprā alus un trīs litrus citu raudzētu alkoholisko dzērienu..

Atļaujas pieteikums

6. pants Pieteikumus tirdzniecības atļaujas saņemšanai tirdzniecībai lauku saimniecībā rakstiski iesniedz pašvaldībai, kurā atrodas tirdzniecības vieta.

Pašuzraudzība un informācijas sniegšana

7. pants Personai, kas veic tirdzniecību lauku saimniecībās, ir jāveic īpašas pārbaudes (pašuzraudzība) pār pārdošanu un rīkošanos ar citiem aspektiem un jābūt atbildīgai par atbilstošas pašuzraudzības programmas esamību.

Paškontroles programmu un citu informāciju, kas nepieciešama pašvaldības iestādes pārbaudei, pievieno atļaujas pieteikumam saskaņā ar 6. pantu.

Lēmumi par atļaujām

8. pants Atļaujas tirdzniecībai lauku saimniecībā var piešķirt tikai personām, kuras pierāda, ka tās ir piemērotas darbības veikšanai, ņemot vērā viņu personiskos, ekonomiskos un citus apstākļus, un ka darbība tiks veikta saskaņā ar šajā likumā noteiktajām prasībām.

Pieteikuma iesniedzējs, veicot pārbaudi, arī pierāda, ka viņam ir zināšanas par šo likumu un ar to saistītajiem noteikumiem, kas ir vajadzīgi, lai varētu likumīgi veikt tirdzniecību lauku saimniecībās.

9. pants Pieteikumu tirdzniecības atļaujai lauku saimniecībā nevar apmierināt, ja nav saņemts policijas iestādes atzinums.

Savā atzinumā policijas iestāde izklāsta visus apstākļus, kas ir tās novērtējuma pamatā, un jo īpaši komentē pieteikuma iesniedzēja vispārējo piemērotību darbībai.

10. pants Ja tirdzniecības vietas atrašanās vietas, apmeklējuma struktūras vai citu apstākļu dēļ tirdzniecība lauku saimniecībā var radīt grūtības attiecībā uz kārtību un novitāti vai īpašu risku cilvēku veselībai, var atteikt atļauju tirdzniecībai lauku saimniecībā pat tad, ja ir izpildītas citas šajā likumā noteiktās prasības.

11. pants Atļauja tirdzniecībai lauku saimniecībā attiecas uz noteiktu vietu alkoholisko dzērienu pārdošanai. Šī vieta ir pieejama atļaujas turētājam.

Vairāki atļaujas turētāji nedrīkst izmantot kopēju vietu tirdzniecībai lauku saimniecībā.

Atļauju termiņa ierobežojums

12. pants Atļaujas tirdzniecībai lauku saimniecībā ir uz noteiktu laiku, un tā var būt derīga vēlākais līdz 2031. gada 31. maijam.

Personāls

13. pants Atļaujas turētājs vai viņa iecelta persona, kas atbild par tirdzniecību, uzrauga tirdzniecību lauku saimniecībā un atrodas tirdzniecības vietā visu pārdošanas laiku. Tirdzniecības vadītājam ir jābūt 20 gadus vecam un piemērotam uzdevuma veikšanai, ņemot vērā viņa personiskās īpašības un citus apstākļus.

Atļaujas turētājam jāpaziņo pašvaldībai tās(-o) personas(-u) vārds(-i), kura(-as) ir izraudzīta(-as) atbildīga(-s) par pārdošanu saimniecībā.

Atļaujas turētājs ir atbildīgs par to, lai saimniecībā nodarbinātajam personālam būtu nepieciešamās zināšanas par tirdzniecību lauku saimniecībās.

Tirdzniecības laiks

14. pants Pašvaldība lemj par laika posmiem, kuros var notikt tirdzniecība lauku saimniecībās. Tomēr tirdzniecība lauku saimniecībās nedrīkst notikt agrāk kā pirms 10:00 un vēlāk nekā 20:00.

Nosakot tirdzniecības lauku saimniecībās laiku, īpaši ņem vērā to, vai tirdzniecība var radīt grūtības attiecībā uz kārtību un novitāti vai īpašu risku cilvēku veselībai.

Alkoholisko dzērienu cenu noteikšana un apmeklējuma kārtība

15. pants Alkoholisko dzērienu cena, ko tirgo lauku saimniecībās, nedrīkst būt zemāka par ražošanas izmaksām un saprātīgu uzcelojumu.

Cena par apmeklējumu, kas jānodrošina saistībā ar tirdzniecību lauku saimniecībā, nedrīkst būt zemāka par apmeklējuma izmaksām un samērīgu uzcelojumu.

Informācija par nelabvēlīgu ietekmi

16. pants Saistībā ar apmeklējuma kārtību atļaujas turētājs sniedz informāciju par alkohola kaitīgo ietekmi.

Maksa

17. pants Pašvaldība, pamatojoties uz pašvaldības padomes nolemtu pamatojumu, var iekasēt maksu par pieteikuma par tirdzniecības lauku saimniecībā atļaujas piešķiršanas izskatīšanu.

Pašvaldība var arī iekasēt maksu par tādas personas uzraudzību saskaņā ar 9. nodaļu, kurai ir tirdzniecības atļauja lauku saimniecībā.

Lcences

18. pants Valdība var izdot noteikumus par termiņu, kurā pašvaldībai ir jāpieņem lēmums par tirdzniecības lauku saimniecībā atļaujām.

19. pants Valdība vai valdības izraudzīta iestāde var izdot noteikumus par:

1. atbrīvojumi no 2. pantā noteiktās prasības, ka ražošanai jānotiek atsevišķi,
2. apmeklējuma kārtības formātu, ilgumu un saturu, kas norādīts 4. pantā,
3. pašuzraudzības programmu izstrādi, kas norādīts 7(1) pantā,
4. pārbaudes, kas minētas 8(2) pantā, un par izņēmumiem dažos gadījumos attiecībā uz pienākumu veikt pārbaudes,
5. prasības attiecībā uz telpu, kā minēts 11(5) pantā,
6. cenu noteikšana saskaņā ar 15. pantu, un
7. informācija saskaņā ar 16.pantu.

8. nodaļa

7. pants⁴

Jebkurai personai, kas ražo alkoholiskos dzērienus vai alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgus izstrādājumus no izejvielām, kuras ražotas savā saimniecībā, un kam ir pastāvīga pasniegšanas atļauja, ir tiesības, paziņojot par to pašvaldībai, piedāvāt pašražoto dzērienu vai preparātu degustēšanu ražošanas vietā.

⁴ Jaunākā redakcija: 2019:345.

Ja šādas atļaujas nav, ražotājs ražošanas vietā var piedāvāt pašražotiem alkoholiskajiem dzērieniem vai alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu preparātu degustēšanu, ja ir saņemta īpaša degustēšanas atļauja.

Tirdzniecības lauku saimniecībā atļaujas turētājs var kopā ar šādu tirdzniecību piedāvāt savu alkoholisko dzērienu degustāciju, uz ko attiecas atļauja.

9. nodaļa

2. pants⁵

Pašvaldība un policijas pārvalde uzrauga alkoholisko dzērienu un alkoholiskajiem dzērieniem līdzīgu preparātu pasniegšanai piemērojamo noteikumu ievērošanu.

Pašvaldība un policijas pārvalde arī uzrauga: *Folk* alus mazumtirdzniecībā. Pašvaldība un policijas pārvalde arī uzrauga: *Folk* alus mazumtirdzniecība un tirdzniecība lauku saimniecībās.

Pašvaldībai ir jāizstrādā monitoringa plāns, kas jāiesniedz apgabala/novada/apriņķ/grāfistes administratīvajai padomei.

3. pants.

Lai uzraudzītu atbilstību 7. nodaļas noteikumiem par tirgvedības praksi, Tirgvedības likumā (2008:486) ir paredzēti īpaši noteikumi. Noteikumu ievērošanas uzraudzību attiecībā uz pasniegšanas atļaujas turētājiem, ja tirdzniecība notiek apkalpojošajās telpās, var veikt arī pašvaldība. 7. nodaļas 8. pants neattiecas uz pašvaldības veiktu uzraudzību.

Lai uzraudzītu atbilstību 7. nodaļas noteikumiem par tirgvedības praksi, Tirgvedības likumā (2008:486) ir paredzēti īpaši noteikumi. Noteikumu ievērošanas uzraudzība attiecībā uz pasniegšanas vai tirdzniecības lauku saimniecībā atļaujas turētājiem, ja tirdzniecību veic pasniegšanas vietā, vai tirdzniecības vietā to īsteno arī pašvaldība. 7. nodaļas 8. pants neattiecas uz pašvaldības veiktu uzraudzību.

11. pants.

Personai, kurai ir izsniegta pasniegšanas atļauja, ir jāpiesakās pašvaldībai, kad tā plāno sākt darbību.

Persona, kurai izsniegta pasniegšanas vai tirdzniecības lauku saimniecībā atļauja, jāpaziņo pašvaldībai, kad persona plāno uzsākt darbību.

Paziņojumu sniedz arī uzņēmuma slēgšanas vai darbības pārtraukšanas gadījumā. Paziņo arī par visām darbības apjoma izmaiņām vai citiem aspektiem, kas attiecas uz uzraudzību, kā arī par būtiskām izmaiņām īpašumtiesībās.

Paziņojumu sniedz iepriekš vai, ja apstākļus, kas rada paziņošanas pienākumu, nav bijis iespējams nekavējoties paredzēt.

12. pants⁶

Ja persona, kurai saskaņā ar šo likumu ir izsniegta pasniegšanas atļauja, ir mirusi vai to ir iecēlis pilnvarnieks saskaņā ar Vecāku kodeksa 11. nodaļas 7. pantu ar pilnvarojumu, kas attiecas uz uzņēmumu, un manta vai pilnvarnieks vēlas turpināt uzņēmējdarbību, par to paziņo pašvaldībai. Pieteikums ir jāsaņem ne vēlāk kā divus mēnešus pēc nāves vai pēc pilnvarotās personas lēmuma. Ja pieteikums netiek saņemts minētajā laikā, atļauja zaudē spēku.

Ja izsniedzamās atļaujas saņēmējs ir atzīts par bankrotējušu, atļauja nekavējoties zaudē spēku. Ja bankrotējušais uzņēmums vēlas turpināt tirdzniecību, ir jāsniedz jauns pieteikums pašvaldībai. Pašvaldība izskata šādu pieteikumu prioritārā kārtībā.

Attiecībā uz personām, kas saskaņā ar šo likumu nodarbojas ar rūpnieciskā spirta ražošanu, vairumtirdzniecību vai tirdzniecību, Sabiedrības veselības aģentūrai sniedz attiecīgu paziņojumu, kas minēts pirmajā un otrajā punktā.

17. pants.

Pašvaldība var izdot brīdinājumu pasniegšanas atļaujas turētājam vai smagākos gadījumos vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā – brīdinājumu, ja viņš:

1. atbilst prasībām, kas piemērojamas atļaujas paziņošanai, vai
2. atbilst noteikumiem, kas piemērojami pasniegšanai saskaņā ar šo likumu, vai nosacījumiem vai

Ja persona, kurai izsniegta pasniegšanas vai tirdzniecības lauku saimniecībā atļauja saskaņā ar šo likumu ir miris vai viņu ir iecēlis pilnvarnieks saskaņā ar Vecāku kodeksa 11. nodaļas 7. pantu ar pilnvarām, kas attiecas uz uzņēmējdarbību, un manta vai pilnvarnieks vēlas turpināt uzņēmējdarbību, par to paziņo pašvaldībai. Pieteikums ir jāsaņem ne vēlāk kā divus mēnešus pēc nāves vai pēc pilnvarotās personas lēmuma. Ja pieteikums netiek saņemts minētajā laikā, atļauja zaudē spēku.

Ja personai, kurai ir piešķirta pasniegšanas vai tirdzniecības lauku saimniecībā atļauja, ir pasludināts par bankrotējušu, atļaujas derīguma termiņš beidzas nekavējoties. Ja bankrotējušais uzņēmums vēlas turpināt tirdzniecību, ir jāsniedz jauns pieteikums pašvaldībai. Pašvaldība izskata šādu pieteikumu prioritārā kārtībā.

Pašvaldība var paziņot pasniegšanas vai tirdzniecības lauku saimniecībā atļaujas turētājam atgādinājumu vai smagākos gadījumos, vai atkārtotu pārkāpumu gadījumā – brīdinājumu, ja:

2. atbilst noteikumiem, kas piemērojami pasniegšanai vai tirdzniecībai lauku saimniecībā

⁶ Jaunākā redakcija: 2013:635.

noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar šo likumu.
saskaņā ar šo likumu vai nosacījumiem vai noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar to.

18.A pants.

Pašvaldība atsauc tirdzniecības lauku saimniecībā atļauju, ja:

1) atļauja vairs netiek izmantota;

2. atļaujas izsniegšanas nosacījumus saskaņā ar 5.a(2) pantu vairs nepiemēro,

3. ar atļaujas turētāja rīcībā esošo informāciju ir veiktas noziedzīgas darbības tirdzniecības vietā vai saistībā ar tām, neiejaucoties atļaujas turētājam, vai

4. atļaujas turētājs ir pārkāpis šo likumu vai to, kas citādi attiecas uz atļauju tādā veidā, ka brīdinājums nav pietiekami ierobežojošs pasākums vai atļaujas turētājam ir dots viens vai vairāki brīdinājumi, nelabojot brīdinājuma pamatā esošos apstākļus.

---

1. Šis Likums stājas spēkā 2025. gada 1. jūnijā.

2. Likuma darbības termiņš beidzas 2031. gada maija beigās.